

Byggnadstillsynerna i huvudstadsregionen rekommenderar att kontrollera säkerheten hos balkongräcken i glas

Enligt 140 § i bygglagen ska ägaren till en byggnad hålla byggnaden i sådant skick att den hela tiden uppfyller kraven på säkerhet.

Bakgrund

Som en följd av balkongolyckan i Vanda år 2023 skickade Miljöministeriet ett meddelande till kommunerna om säkerheten av räckessystemen på balkonger. I meddelandet rekommenderade ministeriet att byggnadstillsynsmyndigheterna ber dem som påbörjat byggprojekt att beakta att räckeskonstruktioner i glas uppfyller kraven i pågående tillståndspliktiga byggprojekt. Vidare rekommenderade ministeriet att ägarna till existerande byggnader, till exempel husbolag, kan anlita en expert för att utreda situationen i den egna byggnaden.

I samband med anmälan om balkongräckens fibercementskivor konstaterade Olycksutredningscentralen 21.5.2026 att en balkongskiva av glas som står på två plastfästen kan lossna från glasfästena och då faller glasskivan ner.

På midsommarafton 19.6.2026 inträffade en annan balkongolycka i Vanda. Efter olyckan belade fastighetsägaren balkongerna i alla sina byggnader med förbud mot användning.

26.6.2026 informerade Finlands Planglasförening rf sina medlemmar om glasträckens säkerhet och förfaranden för kontroll av räckena.

<https://www.tasolasiyhdistys.fi/uutiset/jasenkirje-lasikaiteiden-turvallisu/> (på finska)

Rekommendation

Utifrån det ovanstående rekommenderar byggnadstillsynerna i huvudstadsregionen husbolagen att kontrollera glasträcken på balkongerna. Med ett glasträcke avses den konstruktion som når upp till cirka en meters höjd från balkonggolvet och skyddar mot fall.

Rekommendationen gäller alla glasträcken, men i synnerhet räcken enligt bilden där

- glaset endast stöds från två sidor, vanligtvis uppifrån och nerifrån
- glasskivans totala tjocklek är under 9 mm (4+4 och en tunn lamineringsskiva däremellan)
- glaset inte är härdat utan vanligt planglas (härdat glas har till exempel märkningen

”tempered”, ”ESG”).

Byggnadsägare har kontaktat byggnadstillsynerna och önskat instruktioner för att kontrollera glasträckena.

Det behövs en expert på glas- och metallkonstruktioner för att svara på detaljerade frågor kring kontrollen, såsom vad och hur som ska kontrolleras och vilka som är kriterierna för godkännande. Nedan finns ändå en sammanfattning av hur byggnadstillsynen på ett allmänt plan kan ge handledning i frågan.

1. Åtgärder i husbolaget före kontrollen

Husbolaget ska bedöma från fall till fall hur de boendes säkerhet garanteras innan det är säkerställt att glasträcken är säkra. Husbolaget kan bestämma att förbjuda användningen av balkongerna. Men då ska husbolaget säkerställa att de balkonger som används som nödutgångar vid en eventuell nödsituation kan användas för räddning eller att räddningen har organiserats på något annat sätt. Byggnadens ägare ansvarar för att byggnaden är säker.

2. Byggnadstillsynens roll/behov av tillstånd

Om den slutliga granskningen har genomförts och baskonstruktionen i metall bevaras i oförändrat skick, behöver du inte kontakta byggnadstillsynen. Det behövs till exempel ingen kontakt om husbolaget byter ut balkongglasen eller reparerar eller stärker det existerande systemet. Kontakten sker enligt kommunernas praxis.

3. Vem får genomföra kontrollen?

Byggnadstillsynerna är av samma uppfattning som Finlands Planglasförening rf. Enligt Planglasföreningen ska den som kontrollerar balkongträcken ha tillräcklig kompetens i att planera, dimensionera och montera konstruktioner av aluminium och stål samt i säkerhetskraven. Vid behov kan också expertis på konstruktionsplanering och praktisk montering användas vid kontrollen.

4. Hållfasthetsteknik

Planglasföreningen har publicerat en anvisning på finska om principerna för beräknad dimensionering av glasträcken: KAIDELASIN MITOITUS (DIMENSIONERING AV GLASRÄCKEN) - Finlands Planglasförening rf.

SKOL ry (branschorganisationen för planerings- och konsultföretag i Finland) har utarbetat en anvisning om att kontrollera balkongträcken i glas och publicerat den som anvisningskort RT 103757 (på finska).

5. Montering

Balkongglas exponeras för de föränderliga väderförhållandena i Finland och formförändringar hos omgivande konstruktioner. Konstruktioner som ska kontrolleras beror på produkten, men typiska är:

- balkongglas; finns det sprickor eller repor i glaskanterna eller har utseendet på laminerat glas förändrats (bilder med sökordet delamination of laminated glass)
- hur glasen hålls fast med tillräckliga stödytor

- kilar som stöder glaset underifrån
- tätningar som använts vid monteringen av glaset
- dränering som planerats i konstruktionssystemet
- fästen mellan metalldelar och betongkonstruktioner på balkongerna
- balkongernas metalldelar.

6. Instruktioner för användning och underhåll

Instruktionerna för användning och underhåll ska även omfatta information om de olika konstruktionerna på balkongen, deras planerade livslängder och nödvändiga uppgifter för regelbundna kontroller och underhåll av konstruktionerna.

Kontrollera och underhåll det som står under punkt 5 och andra liknande saker också i fortsättningen enligt den här instruktionen.

3.7.2026 byggnadstillsynerna i Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla